

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

เครื่องมือเพิ่มความสุขในการทำงาน
การขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนน
ระดับอำเภอ ท้องถิ่น ชุมชน สถานศึกษา

ดร.ปัญญา จันทร์พาณิชย์
กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2554

นปถ-ศปถ.
ส่วนกลาง

ระเบียบ/ข้อสั่งการ

ศปถ.
จังหวัด

A. กลไกการทำงาน

- พัฒนาบุคลากร (กรรมการ/อนุกรรมการ)
- ระบบข้อมูลสารสนเทศ
- แผนงานบูรณาการ
- กำกับติดตามประเมินผล
- ฯลฯ

B. ประเด็นความเสี่ยง

- พฤติกรรมเสี่ยง (หมวกฯ/เมา/เร็ว/ ฯลฯ)
- กายภาพเสี่ยง (จุดเสี่ยง/จุดอันตราย)
- ยานพาหนะ (จยย. , รถนักเรียน ฯลฯ)

เชื่อมบน

คณะอนุกรรมการ

เชื่อมล่าง

เจ้าภาพหลัก

สถานศึกษา (รร/ศพด.)
สถานประกอบการ
ชุมชน ฯลฯ

เงื่อนไข-สภาพแวดล้อม
ที่ไม่ปลอดภัย

กายภาพ

สังคมและกฎหมาย

พฤติกรรมเสี่ยง
การกระทำไม่ปลอดภัย

(ตามบริบทพื้นที่)
คน - รถ - ถนน

ลดบาดเจ็บ
เสียชีวิต

มี คณะทำงาน
มี ระบบข้อมูล
มี แผนจัดการความเสี่ยงสำคัญ
มี การติดตามประเมินผล

Feedback loop
สะท้อนข้อมูล

เป้าลจับชีพปลอดภัย

D-RTI : District Road Traffic Injury

“ขับเคลื่อนพลังอำเภอ สู่ถนนปลอดภัยอย่างยั่งยืน”

จุดเริ่มต้น
2560-2563

เครื่องมือ 5 ชิ้น
ที่ทำให้การขับเคลื่อนกลไก ศปท. ไปสู่ผลลัพธ์

- ประมวลสถานการณ์อุบัติเหตุในพื้นที่
- ตั้งเป้าหมาย (ผลลัพธ์) ตัวชี้วัด ผลลัพธ์
- ออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย
- ประเมินผลและสะท้อนผลลัพธ์ ดำเนินงาน

บทนำความเป็นมา สรุปลผลการดำเนินงาน ปี 2559 - 2562

2559 DHS

- มีอำเภอดำเนินการผ่านระบบสุขภาพอำเภอ 190 อำเภอ

2560 DHS-RTI

- 54 อำเภอ ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ
- 32 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับทอง

- เป้าหมาย 2567-70
- ทบทวนแนวทางการพัฒนา
- วิจัยการดำเนินงานที่ผ่านและประสิทธิผล
- พัฒนา Self-Assessment
- ขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

2561 พชอ. (D-RTI)

- จาก 549 อำเภอ
- 136 อำเภอ ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพ
- 73 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับทอง
  - 48 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับเงิน
  - 13 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับทองแดง

เป้าหมาย 2562 - 2563 (D-RTI)

- กำหนดเป้าหมายอำเภอเสี่ยง 283 อำเภอ ผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพ 92 อำเภอ
- 12 อำเภอ ระดับทอง Platinum
  - 48 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับทอง
  - 32 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับเงิน
  - 11 อำเภอ ดีเยี่ยมระดับทองแดง

อำเภอ (D - RTI) ดีเยี่ยม ระดับทอง
จำนวน 36 อำเภอ

อำเภอระดับทองแพลทินัม
(ระดับทอง 3 ปีซ้อน)
จำนวน 12 อำเภอ

ระดับท้องถิ่น (City RTI) ระดับทอง
จำนวน 7 หน่วยงาน

เช็นการา ศูนย์ราชการและคอง

สัมมนาวิชาการระดับชาติ เรื่อง ความปลอดภัยทางถนน ครั้งที่ 15
ห้องย่อยที่ 2 “วิถีใหม่ มุ่งสู่ระบบแห่งความปลอดภัยทุกระดับ”
26 พฤษภาคม 2565

สัมมนาวิชาการระดับชาติ เรื่อง ความปลอดภัยทางถนน ครั้งที่ 15
ห้องย่อยที่ 2 “วิถีใหม่ มุ่งสู่ระบบแห่งความปลอดภัยทุกระดับ”
26 พฤษภาคม 2565

โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นการา ศูนย์ราชการและคองเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัณน:

โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นการา ศูนย์ราชการและคองเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัณน:

กลับมาแล้ว
ไฉไลกว่าเดิม

D-RTI ULTIMATE

สร้างสรรคพลังอำเภอ เป็นหนึ่งเดียว

กรอบแนวคิดการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ (D-RTI) ปี 2567 - 2568

D-RTI Ultimate มี 3 กลุ่ม (10 กระบวนการ)

▶ กลุ่มกระบวนการบริหารจัดการ วิเคราะห์และวางแผนงาน

1. ด้านโครงสร้างการทำงาน และกลไกการบริหารจัดการของอำเภอ (Structure and Management)
2. ด้านการจัดการข้อมูลเฝ้าระวัง วิเคราะห์และจัดทำแนวโน้มสถานการณ์ปัญหา (Data Information)
3. ด้านการสืบสวนสอบสวนสาเหตุการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (Investigation)
4. ด้านการคัดเลือกประเด็นปัญหาที่สำคัญ เพื่อการวางแผน (Focus Problems)
5. ด้านการกำหนดเป้าหมายการทำงาน (Target setting and Action plan)

▶ กลุ่มกระบวนการขับเคลื่อนงาน

6. ด้านการขับเคลื่อนการทำงานระดับท้องถิ่น สถานศึกษา ผู้นำชุมชน (stakeholder engagement)
7. ด้านการจัดการเชิงกายภาพ (Black Spot/Safety Zone)
8. ด้านการจัดการเชิงพฤติกรรมและการบังคับใช้กฎหมาย/ธรรมนูญชุมชน (Behavior, Enforcement and Community regulations)

▶ กลุ่มกระบวนการการติดตามประเมินผล

9. ด้านการติดตามและประเมินผล (Evaluation)
10. ความสำเร็จหรือนวัตกรรมแห่งความภาคภูมิใจ (Achievement or Innovation)

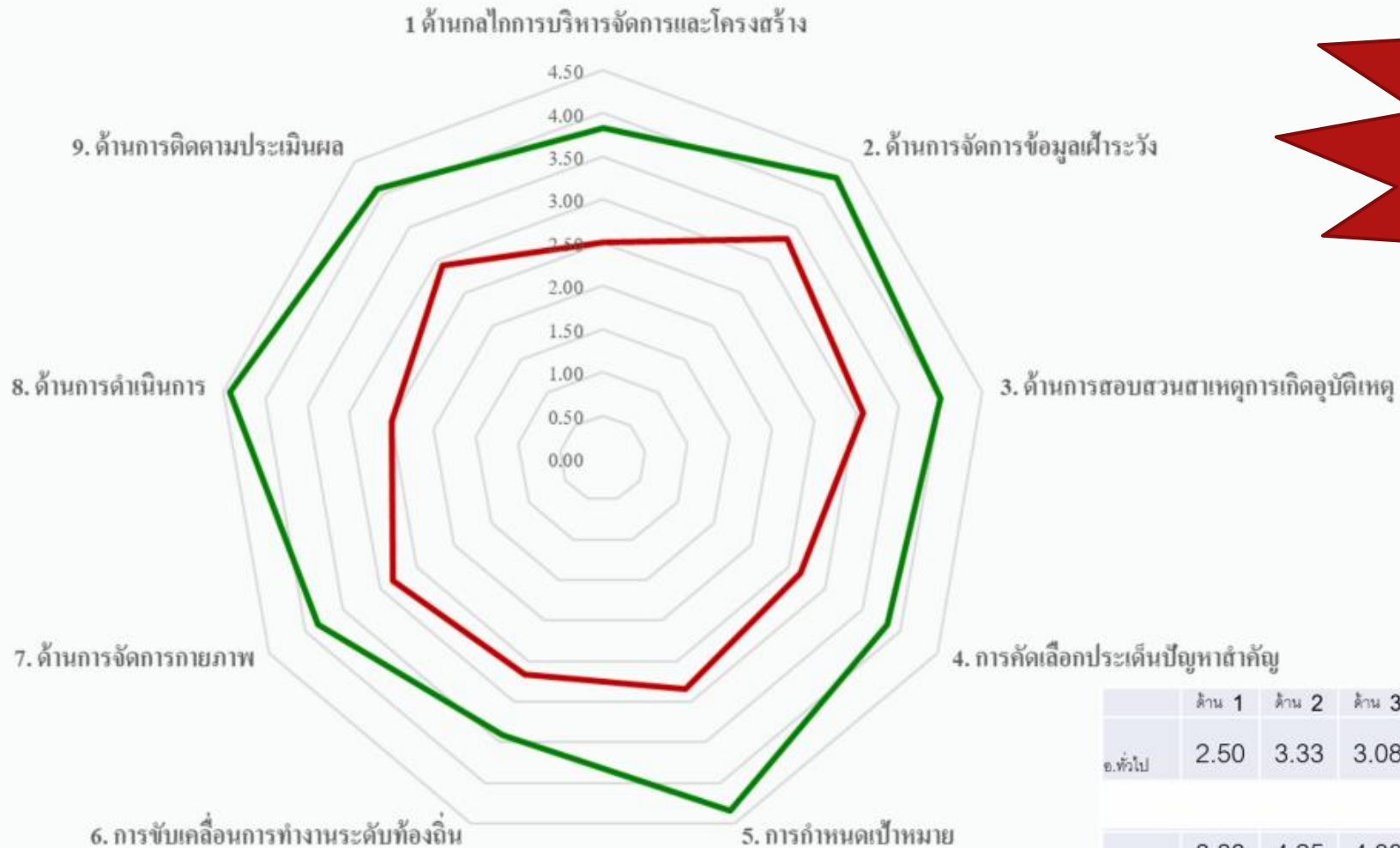
การประเมินการทำงานของอำเภอเพื่อการพัฒนา (Self-Assessment)

District for Road Traffic Injury Prevention: D-RTI Ultimate

1.1.1 ผลการประเมินตนเองระหว่างกลุ่มตัวอย่างและระหว่างกลุ่มทั่วไป

— อ.ทั่วไป — อ.ตัวอย่าง

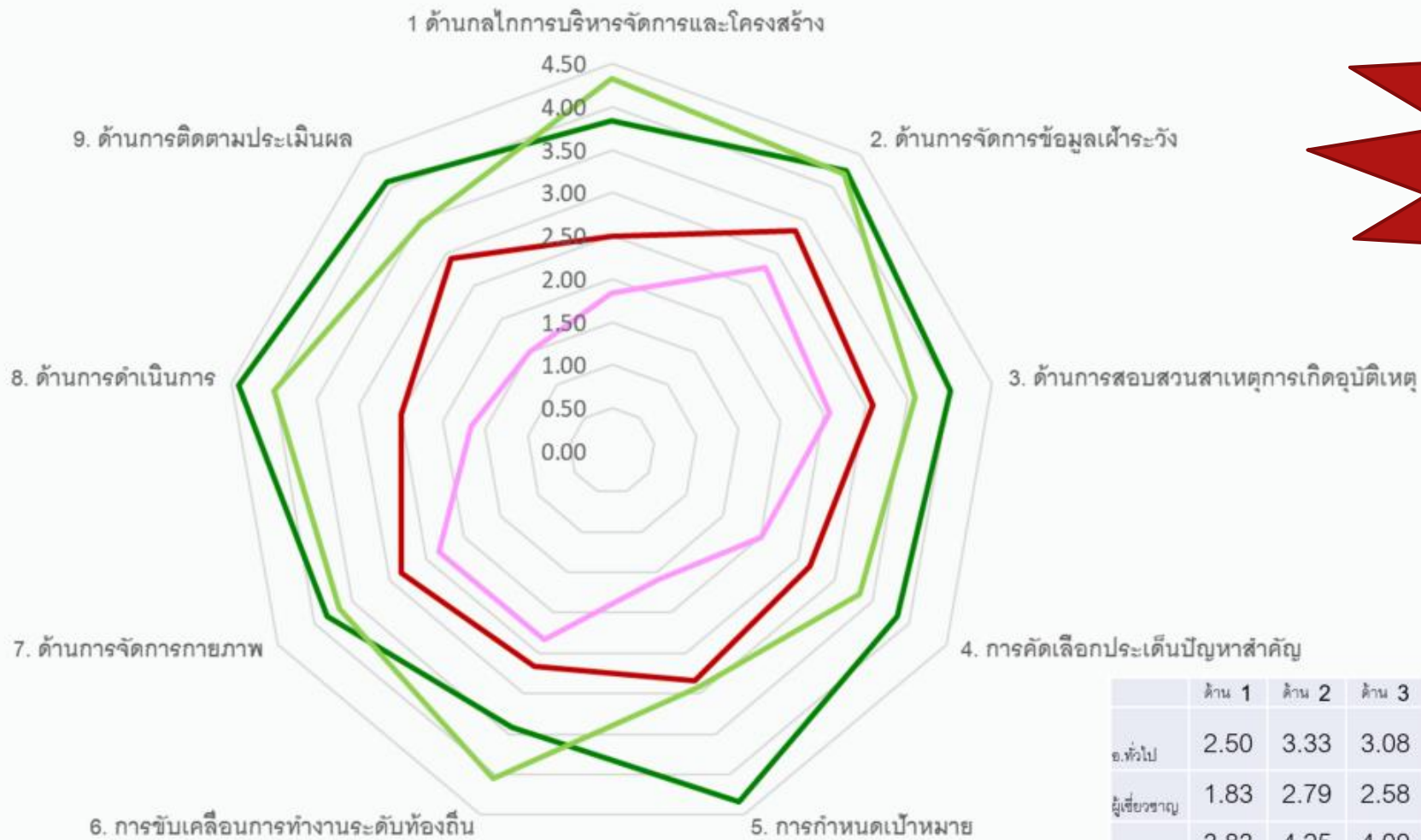
ผลการวิจัย
24 อำเภอ

แหล่งที่มา : กรมควบคุมโรค และ ศวปถ. โครงการการรวบรวมข้อมูลและจัดทำ Module ชุดความรู้เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน Feedback Loop สำหรับ ศปถ.อำเภอ และท้องถิ่น” 2567

	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	ด้าน 8	ด้าน 9	ค่าเฉลี่ย
อ.ทั่วไป	2.50	3.33	3.08	2.67	2.83	2.67	2.83	2.50	2.92	2.81
อ.ตัวอย่าง	3.83	4.25	4.00	3.83	4.33	3.42	3.83	4.42	4.08	4.00

1.1.2 ผลการประเมินตัวเองของพื้นที่และผลจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

— อ.ทั่วไป — ผู้เชี่ยวชาญ — อ.ตัวอย่าง — ผู้เชี่ยวชาญ

**ผลการวิจัย
24 อำเภอ**

แหล่งที่มา : กรมควบคุมโรค และ ศวปถ. โครงการ
การรวบรวมข้อมูลและจัดทำ Module ชุดความรู้
เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน Feedback Loop
สำหรับ ศปถ.อำเภอ และท้องถิ่น” 2567

	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	ด้าน 7	ด้าน 8	ด้าน 9	ค่าเฉลี่ย	ส่วนต่าง
อ.ทั่วไป	2.50	3.33	3.08	2.67	2.83	2.67	2.83	2.50	2.92	2.81	0.75
ผู้ผู้เชี่ยวชาญ	1.83	2.79	2.58	2.00	1.58	2.33	2.33	1.67	1.50	2.07	
อ.ตัวอย่าง	3.83	4.25	4.00	3.83	4.33	3.42	3.83	4.42	4.08	4.00	0.27
ผู้ผู้เชี่ยวชาญ	4.33	4.21	3.58	3.33	2.92	4.04	3.67	4.00	3.46	3.73	

Concept ในการแบ่งช่วงของการพัฒนา ออกเป็นระดับ 5 ระดับ (Level)

เพื่อประเมินระยะของการพัฒนาสำหรับการวางแผน

- ▶ Level 1 (L1) มีการดำเนินงานตามนโยบายและข้อสั่งการเป็นหลักเน้นเชิงรับหรือตามฤดูกาล
- ▶ Level 2 (L2) มีการดำเนินงานโดยใช้องค์ความรู้และกระบวนการทำงานเดิมที่มีอยู่
- ▶ Level 3 (L3) มีการดำเนินงานโดยใช้องค์ความรู้และกระบวนการทำงานตามมาตรฐานทั่วไป
- ▶ Level 4 (L4) มีการดำเนินงานโดยใช้องค์ความรู้และกระบวนการทำงานที่สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป
- ▶ Level 5 (L5) มีการดำเนินงานโดยใช้องค์ความรู้และกระบวนการทำงานขั้นสูงหรือมีนวัตกรรม

หมายเหตุ : D-RTI Ultimate ไม่ได้หมายถึง ทุกอำเภอต้องไปถึงระดับ L5 ในทุกด้าน ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา ความพร้อมของทรัพยากร เป้าหมาย ความท้าทายของคณะทำงานเอง และนโยบาย

Concept ในการแบ่งช่วงของการพัฒนา ออกเป็นระดับ 5 ระยะ

เพื่อประเมินระยะของการพัฒนาสำหรับการวางแผน

การประเมินตนเอง (Self-Assessment) แบ่งกรอบกิจกรรม 10 ด้าน ในแต่ละด้านมีแนวทางการดำเนินงานใน 5 ระดับ (5 L) โดยมี score รวมทั้งหมด 90 score จากนั้นให้นำจำนวน score ที่ได้ประเมิน เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนา 5 ระยะ ดังนี้

- ▶ 1) ระยะพื้นฐาน (Basic) มีการดำเนินงาน ≤ 25 score
- ▶ 2) ระยะเริ่มต้นพัฒนาระดับดี (Good) มีการดำเนินงาน 25 - 49 score
- ▶ **3) ระยะพัฒนาระดับดีมาก (Excellent) มีการดำเนินงาน 50 - 69 score**
- ▶ 4) ระยะพัฒนาระดับดีเยี่ยม (Advanced) มีการดำเนินงาน ≥ 70 score
- ▶ 5) ระยะพัฒนาระดับมีอาชีพ (Ultimate) มีการดำเนินงาน ≥ 70 score ขึ้นไป (จำนวน 3 ปี ติดต่อกัน)

หมายเหตุ : D-RTI Ultimate ไม่ได้หมายถึง ทุกอำเภอต้องไปถึงในระยะเวลาสูงสุด ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาความพร้อมของทรัพยากร เป้าหมายและความท้าทายของคณะทำงานเอง หรือ นโยบาย

คู่มือแนวทางการประเมินตนเอง (Self-Assessment)
สำหรับการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ
District for Road Traffic Injury Prevention: *D-RTI Ultimate*

แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) สำหรับการขับเคลื่อนความปลอดภัยทางถนนในระดับอำเภอ

+

กรอบการพัฒนา	☐ L1	☐ L2	☐ L3	☐ L4	☐ L5
1. ด้านโครงสร้างการทำงาน และกลไกการบริหารจัดการของอำเภอ (Structure and Management)	☐ มีการจัดตั้ง ศปถ. อำเภอ ในการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันในอำเภอ ☐ มีการจัดตั้ง ศปถ. ท้องถิ่น ครบทุกท้องถิ่น ☐ ศปถ.อำเภอ ประชุม 4 ครั้ง/ปี	☐ มีการจัดตั้งคณะทำงาน (Core team) ภายใต้อ.ศปถ. อำเภอ อย่างน้อย 3 ภาคส่วน (ศปถ.อำเภอ/ศปถ.ท้องถิ่น/พชอ.) เพื่อบูรณาการการทำงาน ☐ คณะทำงานภายใต้อ.ศปถ. อำเภอ ประชุม ≥ 4 ครั้ง/ปี	☐ มีการจัดตั้งคณะทำงาน (Core team) ภายใต้อ.ศปถ. อำเภอ อย่างน้อย 4 ภาคส่วน (ศปถ.อำเภอ/ศปถ.ท้องถิ่น/พชอ./สถานศึกษา/ตำรวจ) เพื่อบูรณาการการทำงาน ☐ คณะทำงานภายใต้อ.ศปถ. อำเภอ ประชุม ≥ 6 ครั้ง/ปี และมีการนำเสนอต่อ ศปถ.อำเภอ	☐ อำเภอมีแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวิเคราะห์ข้อมูลวางแผนงาน การติดตามประเมินผล นำเสนอต่อ ศปถ.อำเภอ มอบหมายงาน และรายงานผลการดำเนินงานต่อ ศปถ.จังหวัด ☐ คณะทำงานภายใต้อ.ศปถ. อำเภอ ประชุม ≥ 7 ครั้ง/ปี	☐ อำเภอ มีแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ระบุเจ้าภาพหลัก <u>ดำเนินการ</u> ซึ่งแผนงานระบุแหล่งงบประมาณรองรับชัดเจน และสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อ ศปถ.จังหวัด
2. การจัดการข้อมูลเฝ้าระวัง วิเคราะห์และจัดทำแนวโน้มนโยบายสถานการณ์ปัญหา (Data Information)	☐ จัดทำข้อมูลสถานการณ์ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> ▪ จำนวนการเสียชีวิต ▪ จำนวนผู้บาดเจ็บ ▪ จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ ☐ นำเสนอ ศปถ.อำเภอ	☐ มีข้อมูลย้อนหลังไม่น้อยกว่า 5 ปี ☐ มีการวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มปัญหาตามหลักระบาด คน รถ ถนน ☐ วิเคราะห์จุดเสี่ยงสำคัญจัดทำแผนที่แสดง	☐ วิเคราะห์ข้อมูลแยกกลุ่มอายุ ยานพาหนะ รายตำบล/หมู่บ้าน ถนนที่เกิดเหตุ มีกราฟแสดงที่น่าสนใจ ☐ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก รายประเด็น และพฤติกรรมเสี่ยงสำคัญ เช่น หมวก เมา เร็ว เด็ก รถมอเตอร์ไซด์ รถจักรยานยนต์ อื่นๆ ☐ นำเสนอ ศปถ. อำเภอ ≥ 4 ครั้งต่อปี (ไม่นับรวมกับข้อมูลเทศกาล)	☐ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อติดตามประเมินผล ในเชิงประเด็น พฤติกรรมเสี่ยงสำคัญ เช่น หมวก เมา เร็ว เด็ก รถมอเตอร์ไซด์ อื่น ๆ (อย่างน้อย 2 ประเด็น)	☐ ประเมินความสูญเสียทางเศรษฐกิจในจุดเสี่ยง/กลุ่มเสี่ยง นำเสนอข้อมูลในการประชุม ศปถ.อำเภอ/ศปถ.อปท. หรือจัดทำแนวโน้มนโยบายสถานการณ์ปัญหา การบาดเจ็บและเสียชีวิต เพื่อคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

เป้าหมายเชิงนโยบาย

ทุกอำเภอควรได้ประเมินตนเอง(Self-Assessment)

เพื่อการวางแผนพัฒนาตัวเอง

กรอบการดำเนินงานในระดับอำเภอ D-RTI 2567 - 2568

- 1) การศึกษาวิจัยประเมินผลการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในระดับอำเภอ D-RTI โดยเปรียบเทียบระหว่างอำเภอที่มีผลงานโดดเด่น 12 อำเภอ และอำเภอทั่วไป
- 2) ทบทวนพัฒนาคู่มือดำเนินการ เกณฑ์การประเมิน และแนวทาง Self-Assessment
- 3) จัดอบรมการดำเนินงานขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับอำเภอ D-RTI Onsite/Online ร่วมกับ ศวปถ. และ ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน(ศปถ.) โดยมีอำเภอ ร่วมเป็นวิทยากร และ Best Practice
- 4) จัดทำระบบ Platform ประเมินตนเอง Online แปลผลอัตโนมัติ
- 5) ขับเคลื่อนเชิงนโยบายให้ทุกอำเภอได้มีโอกาสประเมินตนเอง ผ่าน ศปถ.จังหวัด
- 6) รับสมัครประเมินคุณภาพอำเภอปี 2568 มุ่งสู่งานสัมมนาอุบัติเหตุระดับชาติ ปี 2570

D-RTI ULTIMATE

สร้างสรรค์พลังอำเภอ เป็นหนึ่งเดียว